

Dejan Kreculj "Beogradski pčelar", 5/2013

Kada se završi bagremova paša mnogi pčelari pokreću svoje karavane košnica na lipu. Neki se, pak, opredeljuju ka prostorima priobalja reka ili razgranatoj mreži kanala koji obiluju gustim žbunjem sa listićima nalik na bagrem - odlaze na bagremac.

Bagremac ili kako ga neki jos nazivaju bagremica, čivitnjača, u Americi pustinjnski lažni indigo ili kineski bagrem, naučnog imena *Amorpha fruticosa*, je drvenasta biljka koja formira grm sa mnogo prutića sive kore. Dostiže visinu i do dva metra. Listovi su mu neparno perasti, sastavljeni sa 7 - 10 pari listića, u početku maljavih, a kasnije golih. Na vrhovima grančica nalaze se cvasti, nalik na klasje, dugački 10 - 15 santimetara, ljubičaste do tamno crvene boje. Mada pripada leptirnjačama, cvet se sastoji samo od jedne latice sa deset prašnika, medjusobno sraslih filamentima. Plodovi su malene mahune duge svega oko osam santimetara, u kojoj je jedna semenka.

Med od bagremca je proziran, crvenkast, finog ukusa i spada u kvalitetne vrste medova, pa sve veće interesovanje tržišta podstiče pčelare da odlaze na ovu pašu. Osim toga med je veoma dobar za prezimljavanje pčela, a obilje polena obilan je izvor belančevina, minerala i vitamina za razvoj pčelinjeg legla.

Poreklo amorfe je severna Amerika i to njeni središnji i jugoistočni delovi. U Evropu je preneti kao ukrasna biljka, ali se vrlo brzo privikla na novu sredinu i u srednjoj i južnoj Evropi, posebno u Panoniji, postala sastavni deo prirode, na zadovoljstvo pčela i pčelara. U naše krajeve se proširila iz Madjarske, početkom dvadesetog veka, poplavnim vodama, a ima ga duž Dunava, Mlave, Tise, Save, Tamiša, oko Juzne Morave, Drine i kanala. Iako zadržava zemljište na padinama od erozije, naročito mu prijaju područja nizija koja su bogata vlagom. Zato ga ima uz reke i jezera. Izvanredno se brzo širi, pošto lake mahune sa semenkama raznose i vetar i voda, pa se zakorovljuje. Stoga, po negde, u nižim predelima, ova biljka postaje smetnja šumarstvu, jer naglo osvaja površine i sprečava pošumljavanje. Tim pre, što kada prodre u novozasnovane šumske kulture, prerašćuje ih, zagušuje i dovodi do njihovog propadanja. Ratari ga ne vole pošto je izuzetno otporan, čak i na žestoke herbicide, kao sto je Glifosat, a mehaničkom obradom amorfu je nemoguće iskoreniti.

Bagremac cveta odmah po precvetavanju bagrema, s kraja maja i u junu mesecu. To je paša na kojoj se ne treba nadati visokim prinosima u medu, jer retko kad dobro zamede. Statistike kazu, možda jednom u deset godina, a tada daje dobre prinose sa dnevnim unosima i preko pet kilograma. Ako je površina velika, celodnevnim posećivanjem ovih crvenih cvasti pčelice mogu da nakupe i do 30 kilograma meda, karakteristične tamno crvene boje, gustog i vrlo prijatne arome. Pašni kapacitet biljke, u povoljnim uslovima, je i do 300 kilograma po hektaru površine. Ima veliku manu, za jedan dan promeni boju bagremovom medu, ako se, slučajno, ovaj ne izvraća.

Bez obzira da li zamede ili ne, amorfa je u jednom sigurna, odličan je izvor dragocenog polena sa oko 60% belančevina. Tokom dvadesetak dana, koliko cvetanje traje, njegov unos može da bude toliki da se, slobodno, mogu krajnji ramovi oduzeti. To je vreme koje, neizostavno, treba iskoristiti za berbu polena. Bez obzira koji se tip hvatača koristi, tada su uslovi za sakupljanje dobri, vremenske prilike su stabilne i obzirom na relativno visoke dnevne temperature, polen je lako sušiti u samoj košnici, na dvostrukoj ventilacionoj mreži. Osim vizuelno na poletaljci, unos polena amorge može se osetiti i po mirisu u košnici, koji podseća na miris izgorelog baruta. Problemi pčelarenja na bagremcu slični su kao i na paši pitomog kestena. Pre nego što zamede, ali i kada dodje do prekida u medenju, veliki unosi polena blokiraju plodište, što gotovo redovno remeti radno raspoloženje društva.

Mnogo je razloga za zadovoljstvo pčelara na paši bagremca. Posle bagremove paše ulazi se odmah u narednu, upravo u vreme kada su dnevni unosi potrebni za poslove umnožavanja ili održavanja kondicije pčelinjih zajednica. Nagnut nad košnicom u kojima se blista crveni nektar u ćelijama saća, medju okvirima bogato nabijenim polenom i zapahnut blaženim mirisima, pčelar može zaista da bude srećan. Pčelice jos više. {jcomments on}